

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	1 van 14

HANDHAVINGSPROTOCOL

Jaar	2024
Vragende divisie	Veterinair & Import (V&I)
Domein	Vleesketen & Voedselveiligheid (V&VV)
Projectnaam	Verbeterplan vleesketen
Deelproject	Handhavingsprotocol verontreiniging karkassen bij slachthuizen Pluimvee
Ontwerpteam	O&O Slachtplaatsen

Leeswijzer bij dit Handhavingsprotocol (versie 12)

Ten opzichte van de vorige versie van het Handhavingsprotocol zijn in grote lijnen de volgende aanpassingen gedaan:

- Onder 3.1 is het begrip "Verontreinigingen" nu beperkt tot "zichtbare sporen van vervuiling door inhoud van het spijsverteringskanaal (inclusief gal)"
- De tekst beperkt zich tot de voorgeschreven werkwijze bij de controle van karkassen van pluimvee op verontreiniging (3.3) en de handhaving daarvan
- De gebruikte begrippen zijn uniformer geworden, bv audit wordt nu consequent "officiële controle" genoemd, om in lijn met de begrippen in de van toepassing zijnde regelgeving te blijven
- De tekst in de beslisboom is aangepast aan de gebruikte tekst in het handhavingsprotocol
- Naar aanleiding van de uitspraken van het CBb van 29 maart 2018 (ECLI:NL:CBB:2018:96, -97 en -98) is in versie 04 artikel 5 van V 852/2004 als grondslag voor handhavende maatregelen verwijderd. Het HHP is aangepast en de grondslag is nu alleen gebaseerd op een (herhaaldelijk) vastgestelde verontreiniging.
- Voor de Rapporten van Bevindingen (RvB), opgemaakt door een toezichthouder en/of openstaand bij Interventie Bureau Dier (IBD) in de periode vanaf 29 maart 2018 tot aan de datum van publicatie van versie 04 van dit Handhavingsprotocol (HHP), geldt dat deze afgehandeld worden volgens de systematiek van het HHP versie 03 Schriftelijke Waarschuwing (SW) – SW – Boeterapport (BR). Indien een bedrijf in genoemde periode volgens het HHP versie 03 in Cascade 3 en/of Cascade 4 terecht zou zijn gekomen, worden de RvB's uit genoemde periode ook volgens deze systematiek van SW-SW-BR afgehandeld zonder aanvullende maatregelen. Op het moment van publicatie van het HHP versie 04 beoordeelt IBD of een bedrijf zich volgens het HHP versie 03 in Cascade 3 of 4 bevindt. Is dat het geval, dan wordt het bedrijf geplaatst in begin Cascade 3, zodat het kan anticiperen op de aanvullende maatregelen in Cascade 3 van het HHP versie 04.
- Versie 05 dd 19-03-2020: aanpassing van zowel het HHP als de besluitbrieven (bijlagen 3 t/m 8 aan V (EU) 2017/625 en V (EU) 2019/627.
- Versie 06 dd 8-4-2020: toevoeging Bijlage 9 met beschrijving van de registratie van de uitgevoerde steekproeven.
- Versie 07: toevoeging van pluimveeslachthuizen zonder permanent toezicht
- Versie 08: n.a.v. TAV een kleine tekstuele aanpassing onder punt 3.4 omdat de toezichthouder niet altijd direct kan nagaan in welke stap van de cascade het bedrijf zich op dat moment

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	2 van 14

bevindt. In de bevestigingsmail die aan het bedrijf gestuurd wordt, kan dit als "disclaimer" opgenomen worden. Daarnaast aanpassing Bijlage 9 m.b.t. werkzaamheden IBD.

- Versie 10: verduidelijking aantal te controleren karkassen bij steekproef niet permanent toezicht bedrijven
- Versie 11: kleine tekstuele aanpassing onder 3.4: RvB altijd aanzeggen per mail.
- Versie 12: Verduidelijking cascade 4 (elke verhoging of verlaging is een besluit) SW vervangen door OW i.v.m. gewijzigd algemeen interventiebeleid. Verduidelijking proces besluitbrieven

1 Algemeen

1.1 Achtergrond

Om aanwezigheid van EHEC / Salmonella en Campylobacter op vleesoppervlakken tegen te gaan, is het belangrijk dat de exploitant verontreiniging op alle mogelijke wijzen tracht te voorkomen en, indien er toch verontreiniging optreedt, dit zo snel mogelijk op de juiste wijze verwijderd.

1.2 Doel en toepassingsgebied

Het doel van dit protocol is: op een uniforme manier controles en/of verificaties uitvoeren op de uiteindelijke beheersing van hygiënisch slachten en afwezigheid van verontreiniging op karkassen bij slachterijen pluimvee.

2 Wettelijke basis

Verordening (EG) nr. 852/2004, 853/2004, 2017/625, 2019/627, Wet dieren.

3 Werkwijze

3.1 Begrippenlijst

FSMS

Food Safety Management System: het geheel van het basisvoorwaardenprogramma en de op HACCP gebaseerde procedures zoals bedoeld in artikel 4 en 5 van Vo 852/2004 EG

OD

Officiële Dierenarts

OA

Officiële Assistent

Steekproef

Het totaal aantal karkassen dat gecontroleerd wordt. De steekproef bestaat uit meerdere deelcontroles (verspreid over de dag). De steekproef is aan het eind van de panklaarlijn.

Verontreinigingen

Zichtbare sporen van vervuiling door inhoud van het spijsverteringskanaal (inclusief gal).

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	3 van 14

3.2 Registratie werkzaamheden

Tijdverantwoording in Mspin; verslaglegging vindt plaats in Mspin op de CL "Slachthuis operationeel PLU" voor slachthuizen met permanent toezicht, en op de CL PLU KLEIN Operationeel voor slachthuizen zonder permanent toezicht. In deze lijst worden de bevindingen per slachtshift gesommeerd.

Ook worden de uitgevoerde steekproeven geregistreerd volgens de werkwijze beschreven in Bijlage 9.

Alle Rapporten van Bevindingen worden na aanzeggen aan het bedrijf per mail naar Interventie Bureau Dier (IBD) verstuurd.

3.3 Uitvoering dagelijkse steekproef

Per slachtshift (= de ploeg van het slachthuis) worden dagelijks ter beoordeling van het slachtproces diverse items zoals genoemd in de operationele lijst CL "Slachthuis operationeel PLU" (permanent toezicht) of CL PLU KLEIN Operationeel (niet permanent toezicht) gecontroleerd. Bij bedrijven met dubbele slachtlijnen worden de controles verdeeld over de lijnen.

3.3.1 Steekproef aan het eind van de panklaarlijn bij permanent toezicht

Uitvoering door de OD of OA: 3x 50 karkassen per slachtshift, aan het eind van de panklaarlijn. Deze eindcontrole op verontreiniging moet plaatsvinden op een plek in het slachthuis waar de exploitant alle op het FSMS gebaseerde controles of opknaphandelingen in het kader van de PM-keuring uitgevoerd heeft.

De beoordeling wordt als volgt uitgevoerd:

- Vleeskuikens:

De karkassen worden voor de beoordeling van de haak gehaald.

- Moederdieren, leghennen, eenden en overig:

Deze karkassen worden aan de haak beoordeeld. Alleen indien het niet mogelijk is om de beoordeling aan de haak uit te voeren, moeten zij van de haak gehaald worden.

Een karkas wordt niet "binnenstebuiten gekeerd". Het vet rond de cloaca wordt aan de kant geschoven om in het karkas te kunnen kijken en de buitenkant van het karkas wordt beoordeeld. Zorg er voor dat de karkassen weer teruggehangen worden bij het juiste koppel.

Controles worden dagelijks zoveel mogelijk op wisselende tijdstippen uitgevoerd. De exploitant mag aanwezig zijn om de controle bij te wonen en wordt dan vlak voor het moment van controle op de hoogte gesteld.

NB. Houd rekening met de veiligheidsvoorschriften, die binnen het bedrijf gelden voor het verrichten van handelingen aan de band.

Indien er een RvB wordt opgemaakt dan gaat dit over 1 steekproef (3x 50 stuks) en kunnen meerdere verontreinigingen gezien worden. Dit wordt gezien als 1 overtreding en dus 1 RvB.

3.3.2 Steekproef na afloop van het slachtproces bij niet permanent toezicht

Uitvoering door de OD of OA: 0,5% van de karkassen met een minimum van 1, per slachtshift, na afloop van het slachten en uitslachten (of gesloten dan wel ontdarmd pluimvee wanneer het slachthuis hier toestemming voor heeft). Als het aantal berekende te controleren karkassen boven de 1,00 uitkomt, vindt volgens rekenkundige regels afronding naar hele karkassen plaats. Indien

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	4 van 14

uit de berekening 0,50 of meer komt, dan wordt er naar boven afgerond. Bij een uitkomst van 0,49 of minder wordt er naar beneden afgerond.

Deze eindcontrole op verontreiniging moet plaatsvinden op een plek in het slachthuis waar de exploitant alle op het FSMS gebaseerde controles of opknaphandelingen in het kader van de PM-keuring, vóór de koeling uitgevoerd heeft. Waar "eind van de panklaarlijn" wordt beschreven, wordt bij niet permanent toezichtbedrijven de plek als in de voorgaande zin bedoeld.

De beoordeling wordt als volgt uitgevoerd:

De karkassen worden aan de haak beoordeeld. Alleen indien het niet mogelijk is om de beoordeling aan de haak uit te voeren, moeten zij van de haak gehaald worden. Wanneer er geen slachtlijn aanwezig is, worden karkassen vóór de koeling van een rek of krat af genomen om te kunnen beoordelen.

Een karkas wordt niet "binnenstebuiten gekeerd". Het vet rond de cloaca wordt aan de kant geschoven om in het karkas te kunnen kijken en de buitenkant van het karkas wordt beoordeeld. Zorg er voor dat de karkassen weer teruggehangen/ teruggelegd worden bij het juiste koppel.

Controles worden dagelijks zoveel mogelijk op wisselende tijdstippen uitgevoerd. De exploitant mag aanwezig zijn om de controle bij te wonen en wordt dan vlak voor het moment van controle op de hoogte gesteld.

NB. Houd indien van toepassing, rekening met de veiligheidsvoorschriften, die binnen het bedrijf gelden voor het verrichten van handelingen aan de band.

3.4 Interventiebeleid bij verontreiniging aan het eind van de panklaarlijn

Aantreffen van verontreiniging op karkassen aan het einde van de panklaarlijn moet altijd leiden tot interventie(s). Hierbij kunnen we 2 momenten onderscheiden waarop de verontreiniging wordt vastgesteld:

1. Aantreffen van verontreiniging in het kader van de 3 x 50 controle: interventie zoals beschreven in dit protocol onder bijlage 1.
2. Aantreffen van verontreiniging buiten het kader van de steekproef beschreven in dit protocol, aan het einde van de panklaarlijn, nadat de laatste handelingen in de panklaarlijn zijn uitgevoerd: zie het specifiek interventiebeleid IB01-SPEC-25 onder D.

De exploitant moet altijd corrigerende maatregelen nemen (zoals in het Food Safety Management System van het bedrijf beschreven):

- Richting het product: opknappen karkas door wegsnijden/wegspoelen verontreiniging (zonder kruisbeoedeling te veroorzaken) of ongeschikt verklaren voor humane consumptie.
- Richting het proces, ter preventie dat nogmaals verontreiniging optreedt. Bijvoorbeeld: kuikens nuchter bij aanvoer, goede voorselectie waardoor de kans op fouten in het slachtproces wordt verkleind, extra aandacht voor de diverse kritische stappen in het slachtproces (cloacaboer, openen van de buikholte, organenpakket uithalen).

Als het bedrijf maatregelen neemt om verontreiniging te verwijderen, welke niet in het FSMS beschreven zijn, dit als extra constatering in het Rapport van Bevindingen vermelden en opdracht geven om het karkas alsnog correct op te knappen of ongeschikt verklaren voor humane consumptie.

Een Rapport van Bevindingen (RvB) wordt door de toezichthouder op dezelfde dag dat de overtreding wordt vastgesteld, aan het bedrijf per mail aangezegd en zo spoedig mogelijk naar Interventie Bureau Dier (IBD) verstuurd. Vermeld bij de derde verontreiniging in de 3de cascade en de 3de verontreiniging in de 4^e cascade SPOED in de onderwerpregel in de mail naar IBD en plaats het hoge urgentie teken (rood uitroepteken) bij deze mail. Bij het aanzeggen van het RvB wordt

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	5 van 14

tevens aan de exploitant medegedeeld bij welke stap (cascade) in dit protocol hij/zij zich bevindt, voor zover de toezichthouder op dat moment kan nagaan.

Besluitbrieven worden door de toezichthouder, eventueel samen met de BB en/of STDA, opgesteld en per e-mail aangezegd aan het bedrijf.

De besluitbrief wordt door de toezichthouder per e-mail verstuurd naar het secretariaat VKE: **Nvwa pb KE secretariaat**. Zet de BB, STDA en functionele teamleider in cc.

Het secretariaat VKE maakt de brief op, laat deze ondertekenen door het afdelingshoofd Pluimvee voor brieven bijlage 3 t/m 6 of de (plv.) Directeur Keuren voor brieven bijlage 7 en 8. Het secretariaat verstuurt de brief naar het bedrijf per e-mail en per post. De BB, STDA en functionele teamleider waar het bedrijf onder valt ontvangen hiervan een afschrift.

Slachthuizen zonder permanent toezicht volgen de cascades 1 t/m 3 uit bijlage 1. Wordt daarna wederom binnen 3 maanden na afloop van cascade 3, 3 keer een verontreiniging vastgesteld, dan wordt maatwerktoezicht uitgevoerd.

4 Divers

4.1 Communicatie

Het Handhavingsprotocol wordt gepubliceerd op de website van de NVWA

4.2 Bijlagen

Bijlage	Omschrijving	versie
1	Uitgewerkte interventies	5
2	Beslisboom "Interventiebeleid controle eind panklaarlijn" cascade 1,2,3 en 4	4
2a	Beslisboom "Interventiebeleid controle pluimveeslachthuizen zonder permanent toezicht cascade 1, 2 en 3	1
3	Besluitbrief Verlagen bandsnelheid Cascade 3	5
3a	Besluitbrief Verlagen bandsnelheid Cascade 3 Niet permanent toezicht	1
4	Besluitbrief Opheffen herstelmaatregelen Cascade 3	5
4a	Besluitbrief Opheffen herstelmaatregelen Cascade 3 Niet permanent toezicht	1
5	Besluitbrief Verlagen bandsnelheid en fluctueren bandsnelheid Cascade 4	5
6	Besluitbrief Verlagen of verhogen bandsnelheid ged. 3 maanden in Cascade 4	5
7	Besluitbrief Vaststellen bandsnelheid en opheffen herstelmaatregelen in Cascade 4	5
8	Besluitbrief Besluit opheffen vastgestelde bandsnelheid na afloop van cascade 4	5
9	Registratie verontreiniging pluimvee karkassen	2

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	6 van 14

Pad naar bijlagen:

<http://www.vwaintranet.nl/xmlpages/page/home/dossier/afdeling-veterinaire-keuring-exportcertificering/slachthuis-pluimvee>

5 Versiebeheer

Versie	Datum	Redacteur	Toelichting
10	01-11-2022	Lenie Algra	Verduidelijking steekproef niet permanent toezicht
11	25-04-2023	Bas van der Linden	RvB altijd aanzeggen per mail
12	16-11-2023	Lenie Algra	SW-> OW en verduidelijking cascade 4, proces besluitbrieven verduidelijkt

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	7 van 14

Bijlage 1 Uitgewerkte interventies

In dit project wordt afgeweken van het standaard specifieke interventiebeleid vlees, hieronder is dat voor verontreiniging aan het eind van de panklaarlijn (na afloop van het slachtproces) in detail uitgewerkt.

Bij elke constatering van verontreiniging binnen de voorgeschreven steekproef (zie 3.3.1 en 3.3.2) aan het eind van de panklaarlijn dient een Rapport van Bevindingen opgemaakt te worden.

De onderstaande regels zijn van toepassing:

Cascade 1 t/m 3:

- Binnen 3 maanden: Cascade 1 start bij het constateren van de eerste overtreding en daar start ook het tellen van de 3 maanden. De periode van 3 maanden loopt t/m de laatste overtreding in de derde cascade (moving window);
- 3 perioden van 10 shifts: één periode loopt vanaf de eerste overtreding t/m derde binnen de 10 shifts, zo zijn er 3 perioden;
- 3 overtredingen: 3 overtredingen binnen 10 opeenvolgende shifts(moving window).

Moving Window (bewegend venster)

Een pluimveeslachthuis krijgt de maatregelen uit de tweede of derde cascade alleen dan opgelegd als de eerste verontreiniging in de eerste cascade binnen de drie maanden¹ daarvoor door de NVWA is geconstateerd. Anders gezegd, de derde overtreding, binnen 10 opeenvolgende slachtshifts, leidt alleen dan tot de maatregel uit cascade 2 of 3, als deze overtreding binnen 3 maanden na de eerste overtreding in de eerste cascade is begaan.

Daarbij is sprake van een zogenoemd *moving window (bewegend venster)* van drie maanden.

De NVWA kijkt dus altijd drie maanden terug, voordat in cascade 2 en 3, na 3 overtredingen binnen 10 opeenvolgende slachtshifts, maatregelen worden opgelegd. Mocht de eerste overtreding van de eerste cascade buiten dit bewegend venster van drie maanden vallen, dan wordt het slachthuis de maatregel opgelegd uit de laatst doorlopen cascade. Dit betekent het volgende. Als het slachthuis alleen cascade 1 heeft doorlopen, wordt het slachthuis de maatregel uit cascade 1 opgelegd. Heeft het slachthuis cascade 1 en 2 doorlopen, wordt de maatregel uit cascade 2 opgelegd.

De maatregelen uit cascade 3, o.a. het verlagen van de bandsnelheid, worden dus pas opgelegd als de derde overtreding binnen 10 opeenvolgende slachtshifts, plaatsvindt binnen 3 maanden van de eerste overtreding in de eerste cascade.

Zijn er drie maanden verstreken sinds de eerste overtreding in de laatst doorlopen cascade, of dit nu cascade 1 of 2 was, op het moment dat de derde overtreding binnen 10 slachtshifts wordt geconstateerd, dan wordt de maatregel uit cascade 1 opgelegd. Vanaf de datum van de eerste overtreding in deze nieuwe cascade gaat een nieuwe termijn van 3 maanden lopen.

Cascade 4:

Wanneer binnen 3 maanden nadat de laatste maatregel in cascade 3 is opgeheven weer 3 overtredingen binnen 10 opeenvolgende slachtshifts worden geconstateerd, wordt het slachthuis de maatregel uit cascade 4 opgelegd. Dit betekent dat het slachthuis, vanaf het moment dat de maatregel is opgelegd, gedurende 3 maanden zal moeten fluctueren met de bandsnelheid onder verscherpt toezicht van de NVWA. Dat wil zeggen dat er bij bedrijven vallend binnen Cascade 4 standaard 2 toezichthouders per shift worden ingepland (en gefactureerd).

¹ met maand wordt bedoeld kalendermaand

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	8 van 14

Onderstaand zijn 4 cascades van 3 overtredingen per slachtshift uitgewerkt. De hieronder uitgewerkte Cascades en stappen zijn in de beslisboom voor slachthuizen met permanent toezicht in bijlage 2 schematisch weergegeven en in bijlage 2a voor slachterijen zonder permanent toezicht.

CASCADE 1

Zie stap C.1.1. Checken karkassen aan het eind van de panklaarlijn door OD of OA

Het slachtproces moet zodanig beheerst worden dat na afloop van dit proces geen zichtbare verontreiniging van karkassen aanwezig is. Door te voldoen aan het in de Verordeningen voorgeschreven FSMS kan een exploitant van een slachthuis hieraan voldoen.

Zie stap C.1.2. Eerste keer vaststellen van verontreiniging op karkassen (VO (EG) 853/2004)

Aan het bedrijf moet gemeld worden dat is gebleken dat het eigen procesbeheersysteem niet de bescherming biedt die het zou moeten bieden (VO (EG) 853/2004). Hiervoor een Rapport van Bevindingen (OW) aanzeggen, opmaken, en naar IBD versturen, met behulp van [T:\nvwa\ST Rapport van Bevindingen\Teksten VKA2\Wd VKE\V&VV slachth uitsnijderijen Pluimv. Lagomorfen \(V2.0\)](T:\nvwa\ST Rapport van Bevindingen\Teksten VKA2\Wd VKE\V&VV slachth uitsnijderijen Pluimv. Lagomorfen (V2.0))--> kies tekstblok 11.c.

Uit mijn controle na afloop van het slachtproces bleek dat er verontreiniging op de geslachte dieren werd waargenomen, waaruit geconcludeerd kan worden dat de exploitant van het slachthuis niet of onvoldoende had zorggedragen voor het voorkomen van verontreiniging van het vlees en het schoonmaken van de geslachte dieren

Hieruit bleek mij dat werd gehandeld in strijd met het bepaalde in bijlage III, sectie II, hoofdstuk IV, onder 5 en onder 8 van Verordening (EG) 853/2004, juncto artikel 3 lid 1 van deze verordening, hetgeen een overtreding is van het bepaalde in artikel 2.4 lid 1 onder d van de Regeling dierlijke producten juncto artikel 6.2 lid 1 van de Wet dieren.

De exploitant moet maatregelen treffen:

- Richting het product: opknappen karkas door wegsnijden/wegspoelen verontreiniging (zonder kruisbezoedeling te veroorzaken) of het niet voor humane consumptie bestemmen.
- Richting het proces ter preventie dat nogmaals verontreiniging optreedt. Bijvoorbeeld: extra aandacht voor de diverse kritische stappen in het slachtproces (bijvoorbeeld voorselectie, cloacaboer, openen van de buikholte, organenpakket uithalen).
- Alle verontreinigde karkassen aan het einde van de panklaar lijn moeten verwijderd worden.

Zie stap C.1.3. Tweede keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

Bij de tweede constatering van verontreiniging binnen 10 steekproeven: een tweede Rapport van Bevindingen (OW) zoals hierboven onder stap C.1.2. beschreven.

Zie stap C.1.4. Derde keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

Bij een derde constatering van verontreiniging binnen 10 steekproeven: Rapport van Bevindingen (BR) voor aantreffen van verontreinigingen opmaken (zie C.1.2.)
De volgende serie van 10 steekproeven gaat hierna direct in.

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	9 van 14

CASCADE 2

Tweede serie van 3 overtredingen binnen 10 steekproeven binnen 3 maanden na de eerste verontreiniging van cascade 1: volg de stappen zoals genoemd in CASCADE 1 (stappen C.1.1. t/m C.1.4. waarbij stap C.1.1. t/m C1.4. = C.2.1 t/m C.2.4).

Zie stap C.1.1. = C.2.1. Checken karkassen aan het eind van de panklaarlijn door OD of OA

Zie stap C.1.2. = C.2.2. Eerste keer vaststellen van verontreiniging op karkassen (VO (EG) 853/2004)

Zie stap C.1.3. = C.2.3. Tweede keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

Zie stap C1.4. = C.2.4. Derde keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

CASCADE 3

Derde serie van 3 overtredingen binnen 10 steekproeven binnen 3 maanden na de eerste verontreiniging van cascade 1:

Volg de onderstaande stappen.

Zie stap C.3.1. Checken karkassen aan het eind van de panklaarlijn door OD of OA
Het slachtproces moet zodanig beheerst worden dat na afloop van dit proces geen zichtbare verontreiniging van karkassen aanwezig is. Door te voldoen aan het in de Verordeningen voorgeschreven FSMS kan een exploitant van een slachthuis hieraan voldoen.

Zie stap C.3.2. Eerste keer vaststellen van verontreiniging op karkassen (VO (EG) 853/2004)

Aan het bedrijf moet gemeld worden dat is gebleken dat het eigen procesbeheersysteem niet de bescherming biedt die het zou moeten bieden (VO (EG) 853/2004). Hiervoor een Rapport van Bevindingen (OW) aanzeggen, opmaken en naar IBD versturen, met behulp van [T:\nvwa\ST Rapport van Bevindingen\Teksten VKA2\Wd VKE\V&VV slachth uitsnijderijen Pluimv. Lagomorfen \(V2.0\)](T:\nvwa\ST Rapport van Bevindingen\Teksten VKA2\Wd VKE\V&VV slachth uitsnijderijen Pluimv. Lagomorfen (V2.0) --> kies tekstblok 11.c) --> kies tekstblok 11.c.

Uit mijn controle na afloop van het slachtproces bleek dat er verontreiniging op de geslachte dieren werd waargenomen, waaruit geconcludeerd kan worden dat de exploitant van het slachthuis niet of onvoldoende had zorggedragen voor het voorkomen van verontreiniging van het vlees en het schoonmaken van de geslachte dieren.

Hieruit bleek mij dat werd gehandeld in strijd met het bepaalde in bijlage III, sectie II, hoofdstuk IV, onder 5 en onder 8 van Verordening (EG) 853/2004, juncto artikel 3 lid 1 van deze verordening, hetgeen een overtreding is van het bepaalde in artikel 2.4 lid 1 onder d van de Regeling dierlijke producten juncto artikel 6.2 lid 1 van de Wet dieren.

De exploitant moet maatregelen treffen:

- Richting het product: opknappen karkas door wegsnijden/wegspoelen verontreiniging (zonder kruisbezoedeling te veroorzaken) of het niet voor humane consumptie bestemmen.

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	10 van 14

- Richting het proces ter preventie dat nogmaals verontreiniging optreedt. Bijvoorbeeld: extra aandacht voor de diverse kritische stappen in het slachtproces (bijvoorbeeld voorselectie, cloacaboort, openen van de buikholte, organenpakket uithalen).
- Alle verontreinigde karkassen aan het einde van de panklaar lijn moeten verwijderd worden

Zie stap C.3.3. Tweede keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

Bij de tweede constatering van verontreiniging binnen 10 steekproeven: een tweede Rapport van Bevindingen (OW) zoals hierboven onder stap C.3.2. beschreven.

Zie stap C.3.4. Derde keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

Bij een derde constatering van verontreiniging binnen 10 steekproeven: Rapport van Bevindingen (BR) voor aantreffen van verontreiniging opmaken (en naar IBD versturen) :

[T:\nvwa\ST_Rapport_van_Bevindingen\Teksten_VKA2\Wd_VKE\V&VV_slachth_uitsnijderijen_Pluimv_Lagomorfen \(V2.0\)](T:\nvwa\ST_Rapport_van_Bevindingen\Teksten_VKA2\Wd_VKE\V&VV_slachth_uitsnijderijen_Pluimv_Lagomorfen (V2.0))--> kies tekstblok 11.c.

Uit mijn controle na afloop van het slachtproces bleek dat er verontreiniging op de geslachte dieren werd waargenomen, waaruit geconcludeerd kan worden dat de exploitant van het slachthuis niet of onvoldoende had zorggedragen voor het voorkomen van verontreiniging van het vlees en het schoonmaken van de geslachte dieren.

Hieruit bleek mij dat werd gehandeld in strijd met het bepaalde in bijlage III, sectie II, hoofdstuk IV, onder 5 en onder 8 van Verordening (EG) 853/2004, juncto artikel 3 lid 1 van deze verordening, hetgeen een overtreding is van het bepaalde in artikel 2.4 lid 1 onder d van de Regeling dierlijke producten juncto artikel 6.2 lid 1 van de Wet dieren.

Daarnaast door de OD aanzeggen en opmaken van de besluitbrief² "Verlagen bandsnelheid Cascade 3." zie bijlage 3 voor slachthuizen met permanent toezicht resp. bijlage 3a voor slachthuizen zonder permanent toezicht. In deze brief worden de onderstaande maatregelen opgenomen:

- Bij bedrijven met HSL toestemming wordt een stap teruggedaan met de maximale toegestane bandsnelheid: bij HSL-2 toestemming terug naar de maximale snelheid van HSL-1, bij HSL-1 toestemming naar de maximale standaard snelheid van 9000 (met splitter) of 6000 (zonder splitter). Om problemen met dierenwelzijn te voorkomen na directe invoering bij het aanzeggen, krijgt het bedrijf de gelegenheid om dit de volgende werkdag te gaan uitvoeren. Op die manier krijgt men meer tijd om de slachtplanning aan te passen.
- Bij bedrijven zonder HSL toestemming wordt de bandsnelheid tot 75% teruggebracht. Als een bedrijf niet over een lopende band beschikt, wordt het aantal te slachten dieren per uur tot 75% teruggebracht.
- Voorkeurbordes inrichten en alle slachtingen moeten via dit voorkeurbordes lopen. Dit houdt in dat er een selectie van de risicodieren gemaakt moet worden voor wat betreft bezoedeling; dit geldt voor alle slachthuizen met een lopende band.

Indien gedurende 10 opeenvolgende slachtshifts blijkt dat er maximaal in 2 steekproeven karkassen met verontreiniging worden aangetroffen, kan de bandsnelheid of het aantal te slachten dieren per uur met ingang van de volgende slachtshift weer ingesteld worden op het niveau dat voor het opleggen van de maatregel gebruikelijk was. OD maakt de besluitbrief² op "Opheffen herstelmaatregelen Cascade 3", zie bijlage 4 voor slachthuizen met permanent toezicht resp.

² Zie onder 3.4 voor proces rond besluitbrieven

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	11 van 14

bijlage 4a voor slachthuizen zonder permanent toezicht. Hierbij wordt bij iedere constatering van een verontreiniging een RvB opgemaakt m.b.v. tekstblok 11.c en naar IBD verstuurd:

[T:\nvwa\ST_Rapport_van_Bevindingen\Teksten_VKA2\Wd_VKE\V&VV_slachthuitsnijderijen_Pluimv._Lagomorfen_\(V2.0\)](T:\nvwa\ST_Rapport_van_Bevindingen\Teksten_VKA2\Wd_VKE\V&VV_slachthuitsnijderijen_Pluimv._Lagomorfen_(V2.0))--> kies tekstblok 11.c.

De systematiek van 2 x OW gevolgd door een BR blijft hierbij gevolgd worden.

Worden ondanks het terugbrengen van de bandsnelheid nog steeds frequent verontreinigingen aangetroffen (in 3 of meer steekproeven worden verontreinigingen aangetroffen binnen 10 shifts) dan wordt het bedrijf versneld in een spoedhandhavingsoverleg gebracht. Bij dit overleg zijn in ieder geval aanwezig de BB, teamleider/afdelingshoofd en JZ onder leiding van (plv) Directeur/afdelingshoofd. Zij besluiten welke maatregelen genomen moeten worden. Dit is maatwerk.

CASCADE 4

Wanneer binnen 3 maanden na het opheffen van de laatste maatregel in de derde cascade, 3 overtredingen binnen 10 slachtschifts worden geconstateerd, belandt het slachthuis in cascade 4.

Volg de onderstaande stappen.

Zie stap C.4.1. Checken karkassen aan het eind van de panklaarlijn door OD of OA

Het slachtproces moet zodanig beheerst worden dat na afloop van dit proces geen zichtbare verontreiniging van karkassen aanwezig is. Door te voldoen aan het in de Verordeningen voorgeschreven FSMS kan een exploitant van een slachthuis hieraan voldoen.

Zie stap C.4.2. Eerste keer vaststellen van verontreiniging op karkassen (VO (EG) 853/2004)

Aan het bedrijf moet gemeld worden dat is gebleken dat het eigen procesbeheersysteem niet de bescherming biedt die het zou moeten bieden (VO (EG) 853/2004). Hiervoor een Rapport van Bevindingen (OW) aanzeggen, opmaken en versturen naar IBD, met behulp van [T:\nvwa\ST_Rapport_van_Bevindingen\Teksten_VKA2\Wd_VKE\V&VV_slachthuitsnijderijen_Pluimv._Lagomorfen_\(V2.0\)](T:\nvwa\ST_Rapport_van_Bevindingen\Teksten_VKA2\Wd_VKE\V&VV_slachthuitsnijderijen_Pluimv._Lagomorfen_(V2.0))--> kies tekstblok 11.c

Uit mijn controle na afloop van het slachtproces bleek dat er verontreiniging op de geslachte dieren werd waargenomen, waaruit geconcludeerd kan worden dat de exploitant van het slachthuis niet of onvoldoende had zorggedragen voor het voorkomen van verontreiniging van het vlees en het schoonmaken van de geslachte dieren.

Hieruit bleek mij dat werd gehandeld in strijd met het bepaalde in bijlage III, sectie II, hoofdstuk IV, onder 5 en onder 8 van Verordening (EG) 853/2004, juncto artikel 3 lid 1 van deze verordening, hetgeen een overtreding is van het bepaalde in artikel 2.4 lid 1 onder d van de Regeling dierlijke producten juncto artikel 6.2 lid 1 van de Wet dieren.

De exploitant moet maatregelen treffen:

- Richting het product: opknappen karkas door wegsnijden/wegspoelen verontreiniging (zonder kruisbezoedeling te veroorzaken) of het niet voor humane consumptie bestemmen.
- Richting het proces ter preventie dat nogmaals verontreiniging optreedt. Bijvoorbeeld: extra aandacht voor de diverse kritische stappen in het slachtproces (bijvoorbeeld voorselectie, cloacaboer, openen van de buikholte, organenpakket uithalen).

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	12 van 14

- Alle verontreinigde karkassen aan het einde van de panklaar lijn moeten verwijderd worden.

Zie stap C.4.3. Tweede keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

Bij de tweede constatering van verontreiniging binnen 10 steekproeven: een tweede Rapport van Bevindingen (OW) zoals hierboven onder stap C.4.2. beschreven.

Zie stap C.4.4. Derde keer vaststellen van verontreiniging op karkassen binnen 10 steekproeven (VO (EG) 853/2004)

Indien een derde keer verontreiniging van de karkassen binnen 10 steekproeven wordt vastgesteld dan aan het bedrijf melden dat is gebleken dat het eigen procesbeheerssysteem niet de bescherming biedt, die het zou moeten bieden (VO (EG) 853/2004). Hiervoor een Rapport van Bevindingen (BR) aanzeggen, opmaken en versturen naar IBD, met behulp van [T:\nvwa\ST Rapport van Bevindingen\Teksten VKA2\Wd VKE\V&VV slachth uitsnijderijen Pluimv. Lagomorfen \(V2.0\)](T:\nvwa\ST Rapport van Bevindingen\Teksten VKA2\Wd VKE\V&VV slachth uitsnijderijen Pluimv. Lagomorfen (V2.0))--> kies tekstblok 11.c

Uit mijn controle na afloop van het slachtproces bleek dat er verontreiniging op de geslachte dieren werd waargenomen, waaruit geconcludeerd kan worden dat de exploitant van het slachthuis niet of onvoldoende had zorggedragen voor het voorkomen van verontreiniging van het vlees en het schoonmaken van de geslachte dieren.

Hieruit bleek mij dat werd gehandeld in strijd met het bepaalde in bijlage III, sectie II, hoofdstuk IV, onder 5 en onder 8 van Verordening (EG) 853/2004, juncto artikel 3 lid 1 van deze verordening, hetgeen een overtreding is van het bepaalde in artikel 2.4 lid 1 onder d van de Regeling dierlijke producten juncto artikel 6.2 lid 1 van de Wet dieren.

Daarnaast door de OD aanzeggen en opmaken van de besluitbrief ³Verlagen bandsnelheid en fluctueren bandsnelheid Cascade 4 (zie bijlage 5). In deze brief worden de onderstaande maatregelen opgenomen:

- Bij bedrijven met HSL toestemming wordt een stap teruggedaan met de maximale toegestane bandsnelheid: bij HSL-2 toestemming terug naar de maximale snelheid van HSL-1, bij HSL-1 toestemming naar de maximale standaard snelheid van 9000 (met splitter) of 6000 (zonder splitter). Om problemen met dierenwelzijn te voorkomen na directe invoering bij het aanzeggen, krijgt het bedrijf de gelegenheid om dit de volgende werkdag te gaan uitvoeren. Op die manier krijgt men meer tijd om de slachtplanning aan te passen.
- Bij bedrijven zonder HSL toestemming wordt de bandsnelheid tot 75% teruggebracht.
- Gedurende 3 maanden wordt het trap op/trap af systeem (fluctuerende maximale bandsnelheid) gehanteerd om de bandsnelheid te verhogen dan wel te verlagen om het bedrijf de gelegenheid te geven tot de optimale slachtsnelheid te komen waarbij verontreinigingen worden voorkomen.
- Voorkeurbordes inrichten en alle slachtingen moeten via dit voorkeurbordes lopen. Dit houdt in dat er een selectie van de risicodieren gemaakt moet worden voor wat betreft bezoedeling;

Trap op/trap af (fluctuerende maximale bandsnelheid) gedurende 3 maanden

- Let op: Elke verhoging of verlaging van de bandsnelheid in dit traject is een besluit en hiervoor dient een besluitbrief³ verstuurd te worden!

³ Zie onder 3.4 voor proces rond besluitbrieven

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	13 van 14

- wanneer er vervolgens bij 10 opeenvolgende steekproeven telkens **niet meer dan twee verontreinigingen** worden geconstateerd, mag daarna de bandsnelheid bijvoorbeeld met 500/750/1.000 (zie voorbeeld 1 en 2) kuikens per uur per 10 slachtshifts worden **verhoogd** (tot maximaal de bandsnelheid van voor de verlaging) (zie bijlage 6)
- Echter bij elke 10 steekproeven waarbij **3 verontreinigingen** worden geconstateerd, wordt de bandsnelheid weer met bijvoorbeeld 500/750/1.000 kuikens per uur **verlaagd** (tot minimaal de bandsnelheid van voor de HSL-toestemming of bij bedrijven zonder HSL toestemming tot $\frac{3}{4}$ van de bandsnelheid). Hierbij leveren de 1^e en 2^e verontreiniging een officiële waarschuwing op en de 3^e verontreiniging een bestuurlijke boete (vervolgboete). (Zie bijlage 6)
- Drie maanden lang zal het slachthuis op deze manier met fluctuerende maximale bandsnelheid ('trapje op/trapje af') gaan werken.
- Wanneer er bij het slachten op minimale bandsnelheid binnen de eerstvolgende 10 steekproeven opnieuw 3 verontreinigingen worden vastgesteld, kan na overleg met teamleider en afdelingshoofd, het afdelingshoofd besluiten tot een spoedhandhavingsoverleg.

Voorbeeld 1: Maximale bandsnelheid van 12.000 naar 9.000

Trap op trap af effect: $12.000 - 9.000 = 3.000$. In 3 gelijke stappen is dat 1.000 per stap.

- Maximale bandsnelheid was 12.000 en moet in 1x terug naar 9.000 (bandsnelheid voor HSL1).
- In 10 steekproeven geen verontreiniging of 1 of 2 verontreinigingen: bandsnelheid gaat 1 trap omhoog en dat is hier met 1.000 stuks per uur omhoog. Dus $9.000 + 1.000 = 10.000$ stuks bandsnelheid.
- In 10 steekproeven 3 verontreinigingen heeft tot gevolg dat bandsnelheid met 1 trap omlaag gaat, dus met 1.000 stuks weer naar beneden. Er van uitgaande dat je op 10.000 stuks staat gaat er weer 1.000 stuks af en wordt de bandsnelheid 9.000 stuks.
- Indien er weer in 10 steekproeven 3 verontreinigingen worden gezien dan blijft de 9.000 stuks gehandhaafd. Dit is de minimale bandsnelheid.
- De fluctuerende maximale bandsnelheid wordt 3 maanden toegepast.

Voorbeeld 2: maximale bandsnelheid van 7.500 naar 6.000

Trap op trap af effect: $7.500 - 6.000 = 1.500$. In 3 gelijke stappen is dat 500 per stap.

- bandsnelheid was 7.500 en moet in 1x terug naar 6.000.
- In 10 steekproeven geen verontreiniging of 1 of 2 verontreinigingen: bandsnelheid gaat 1 trap omhoog en dat is hier met 500 stuks per uur omhoog. Dus $6.000 + 500 = 6.500$ stuks bandsnelheid.
- In 10 steekproeven geen verontreiniging of 1 of 2 verontreinigingen: bandsnelheid gaat 1 trap omhoog en dat is hier met 500 stuks per uur omhoog. Dus $6.500 + 500 = 7.000$ stuks bandsnelheid.
- In 10 steekproeven 3 verontreinigingen heeft tot gevolg dat bandsnelheid met 1 trap omlaag gaat, dus met 500 stuks weer naar beneden. Er van uitgaande dat je op 7.000 stuks staat gaat er weer 500 stuks af en wordt de slachtsnelheid 6.500 stuks.
- Deze fluctuerende maximale bandsnelheid wordt zo 3 maanden toegepast.

Zie stap C.4.5. Maximale bandsnelheid beoordelen

De STDA/BB/TL beoordelen na 3 maanden bij welke maximale bandsnelheid de slachthygiëne op dit slachthuis nog gewaarborgd is. Dit wordt voorgelegd aan de Directeur Keuren (of zijn plaatsvervanger).

Directeur Keuren niet akkoord: heroverweging STDA/BB/TL.

Directeur Keuren akkoord: Zie stap C.4.6. Directeur verstuurt Besluitbrief Instellen maximale bandsnelheid (bijlage 7)

Divisie:	Veterinair & Import	Versie:	12
Domein:	Vleesketen & Voedselveiligheid	Datum:	17-01-2024
Werkpakket:	Systeemtoezicht V&VV	Pagina:	14 van 14

Zie stap C.4.6. Maximale bandsnelheid instellen door slachthuis

Het slachthuis stelt de maximale bandsnelheid in op de in stap C.4.5. bepaalde bandsnelheid.

Opheffen maatregel Instellen maximale bandsnelheid:

Indien blijkt dat er binnen 3 maanden na het instellen van het laatste besluit niet meer dan 2 verontreinigingen in 10 slachtshifts zijn geconstateerd, kunnen de maatregelen uit C.4.5. worden opgeheven en begint het bedrijf weer in Cascade 1. Directeur verstuurt Besluitbrief Besluit opheffen vastgestelde bandsnelheid na afloop van cascade 4 (bijlage 8).

Als blijkt dat binnen 3 maanden na het laatste besluit de naleving op het hygiënisch slachten en/of de controle op verontreiniging na afloop van het slachtproces onvoldoende is (als er binnen 3 maanden wederom 3 maal een overtreding binnen 10 opeenvolgende slachtshifts wordt gezien) dan is er een **spoed handhavingsoverleg** nodig waarbij de BB, teamleider/afdelingshoofd en JZ onder leiding van (plv) Directeur/afdelingshoofd besluiten welke maatregelen genomen moet worden. Dit is maatwerk.